

LA FORMACIÓ CONTINUADA A LES EMPRESSES – ANY 2018

Comentaris i gràfics

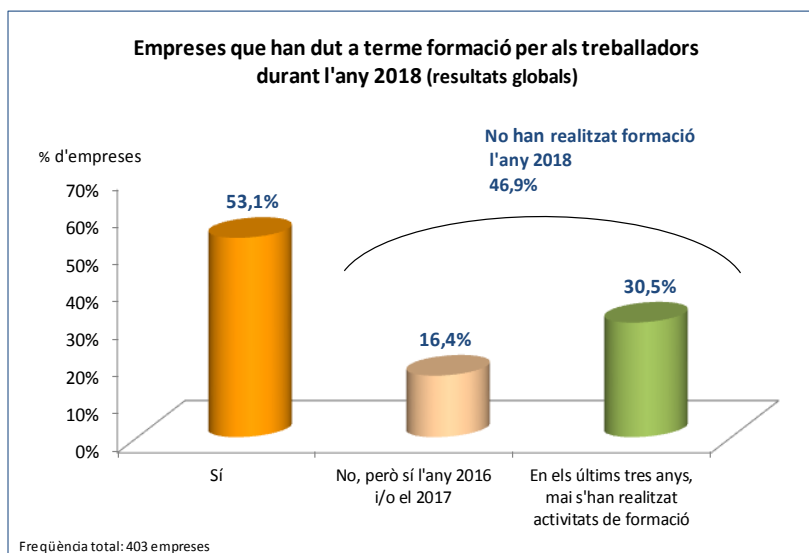
Introducció

La globalització dels mercats i la innovació tecnològica han fet que les empreses hagin d'introduir estratègies de modernització en el si de l'organització empresarial i en els mètodes i llocs de treball, per millorar la competitivitat. En aquest context, perquè les empreses puguin prosperar i competir amb èxit, la formació i el reciclatge professional dels equips de treball esdevé una eina clau per ajudar tant les empreses com els treballadors a ser més eficients i a incrementar la productivitat.

La formació continuada constitueix la millor inversió de l'empresa per millorar les capacitats i les aptituds dels treballadors, perquè fa possible el desenvolupament professional, optimitza la gestió de tasques, procura un alt rendiment i una alta productivitat, i en definitiva, aporta més valor afegit a l'empresa.

La Cambra, conscient que la formació i la millora contínua de la capacitació dels treballadors és un objectiu estratègic imprescindible per fer les empreses més competitives en un entorn empresarial en constant evolució, ha elaborat aquesta enquesta per avaluar l'esforç que fan les empreses en l'àmbit de la formació continuada i per conèixer els aspectes estructurals de les activitats formatives que les empreses proporcionen als seus treballadors.

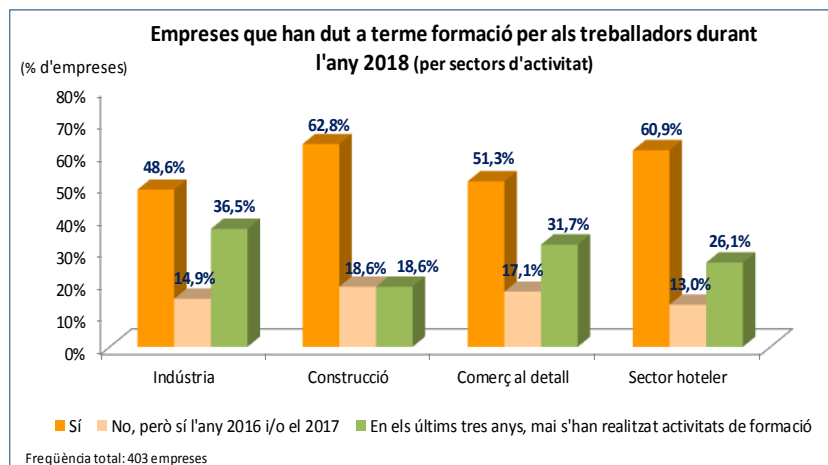
1. La seva empresa ha dut a terme algun tipus de formació per als treballadors durant l'any 2018?

L'anàlisi dels resultats de l'enquesta realitzada per la Cambra constata que **gairebé la meitat de les empreses enquestades, el 46,9% del total, no van invertir en formació l'any 2018.**

Entre les empreses que no han dut a terme activitats de formació l'any 2018, el 16,4% ho justifiquen perquè van realitzar accions formatives l'any 2016 i/o el 2017. En canvi, 3 de cada 10 empreses afirmen que no han proporcionat formació als seus treballadors en els últims tres anys.

Aquests resultats varien sensiblement segons el sector productiu i la dimensió de l'empresa.

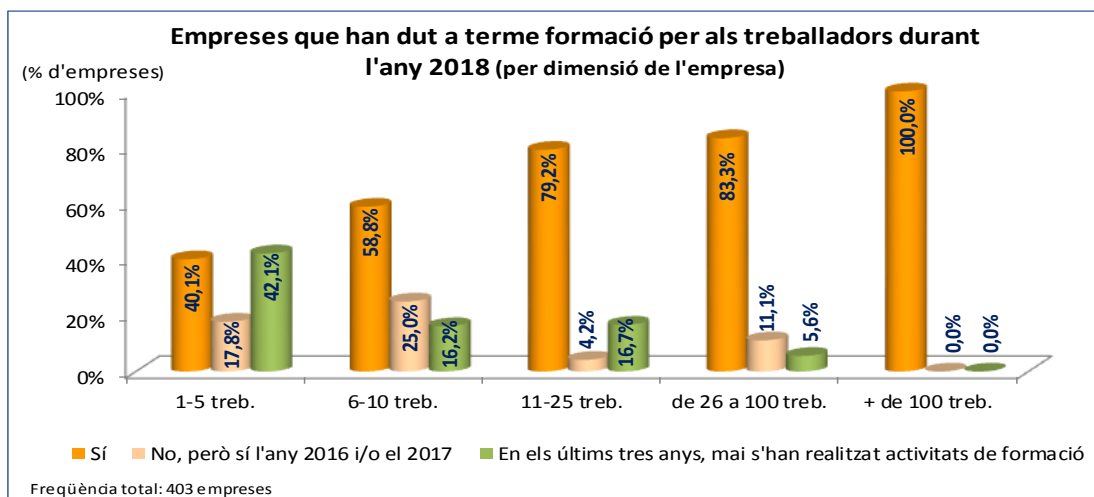

Per sectors d'activitat, les empreses de **la construcció** i de **l'hoteleria** són les que han organitzat o gestionat més accions formatives per als seus treballadors durant l'any 2018.

En concret, **el sector de la construcció** concentra el percentatge més elevat d'empreses que han fomentat la formació continuada (el 62,8% del total de les empreses del sector), seguit del **sector hotelier** (el 60,9%).

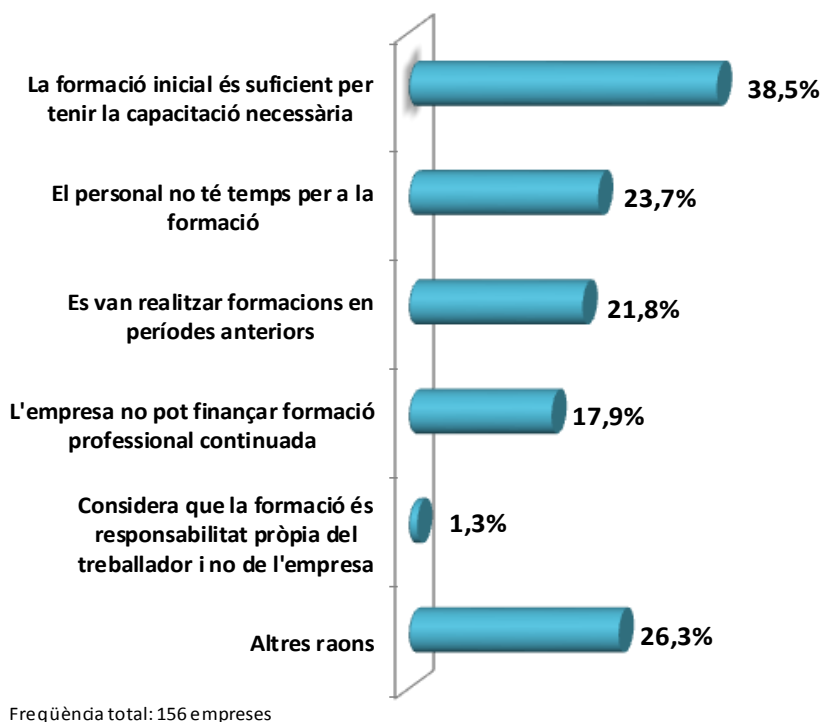
En el cas de **la indústria i del comerç minorista**, l'esforç en matèria de formació ha estat comparativament menor, amb només el 48,6% i el 51,3% d'empreses, respectivament, que han realitzat alguna acció formativa l'any 2018. A més, destaca el fet que aquests dos sectors són els que agrupen el nombre més elevat d'empreses que manifesten que no han invertit en formació per a la millora de la professionalitat del seu equip de treball al llarg dels últims tres anys.

Si tenim en compte el volum de l'empresa, es constata clarament que **el percentatge d'empreses que proporcionen formació continuada s'incrementa progressivament a mesura que augmenta la dimensió de l'empresa**. Així, destaca el fet que totes les empreses enquestades de més de 100 treballadors i prop del 80% de les empreses que tenen entre 11 i 100 persones ocupades han dut a terme activitats formatives durant l'any 2018. En canvi, en el cas de les microempreses (fins a 5 treballadors) i petites empreses (de 6 a 10 treballadors) aquest percentatge es redueix fins al 40,1% i el 58,8%, respectivament.

En paral·lel, **les empreses que tenen menys empleats són les que tenen més dificultats per formar el personal**, i consegüentment, són amb diferència les que han tingut menys activitat formativa al llarg dels últims tres anys (el 42,1% de les empreses de menys de 5 treballadors no han invertit en formació al llarg d'aquest període).

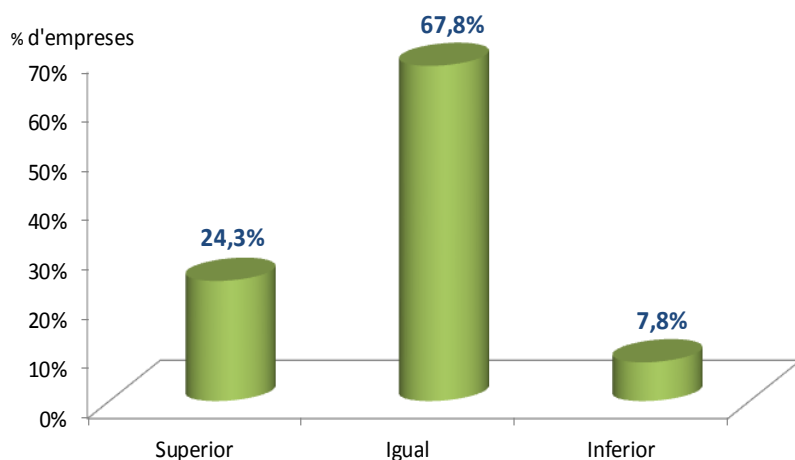
2. Raons principals per les quals l'empresa no va proporcionar formació als treballadors durant l'any 2018:

En termes globals, el principal motiu pel qual les empreses no han impulsat accions formatives durant l'any 2018 ha estat perquè consideren que **la formació inicial del treballador és suficient per tenir la capacitat necessària** (una causa assenyalada pel 38,5% de les empreses). La segona raó més assenyalada ha estat que **el personal no té temps per a la formació** (el 23,7%), i a continuació el fet que ja **es van realitzar formacions en períodes anteriors** (que han citat el 21,8% de les empreses).

D'altra banda, el 17,9% de les empreses han indicat que el motiu principal per no proporcionar formació continuada als treballadors és que **l'empresa no pot finançar-la**. I finalment, entre les altres raons més rellevants hi ha **el baix nivell d'activitat i la manca d'estabilitat de la plantilla**. Aquest darrer factor ha estat destacat especialment en el sector hotel·ler i en el comerç minorista.

3. Inversió destinada a la formació de personal durant l'any 2018 comparada amb la del 2017:

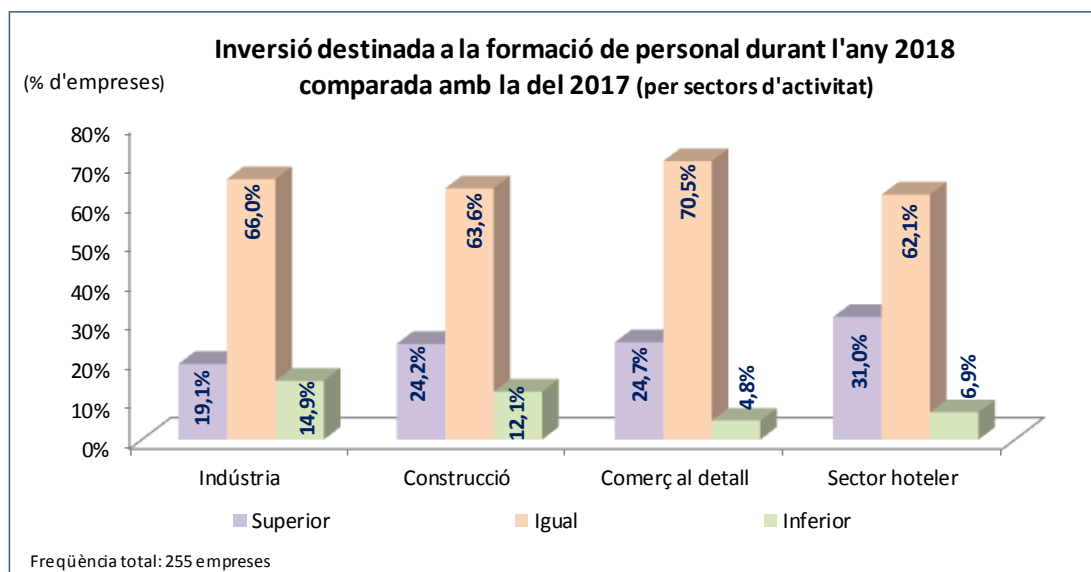

Segons els resultats agregats dels quatre sectors analitzats, **gairebé 1 de cada 4 empreses ha indicat que l'any 2018 ha augmentat la inversió en formació** de personal, davant del 7,8% de les empreses que l'han reduït.

Freqüència total: 255 empreses

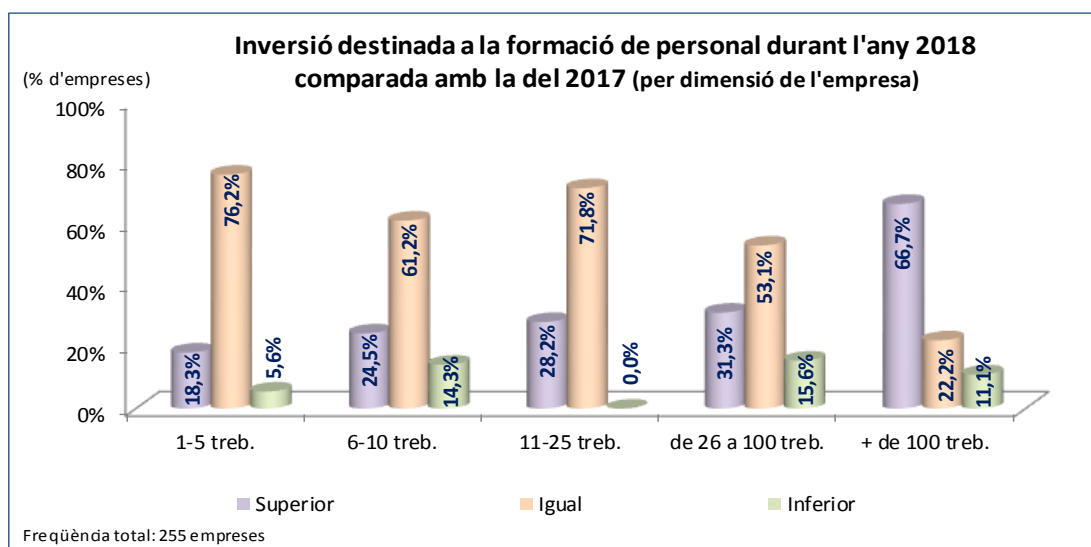
Des d'una òptica sectorial es constata que en tots els sectors d'activitat la proporció d'empreses que han indicat una evolució a l'alça dels nivells d'inversió en formació supera el percentatge d'empreses que han assenyalat la tendència contrària, amb una diferència a favor més discreta en el cas de la indústria i força més notable en el cas de l'activitat hotelera.

En concret, en **el sector hotelier** es concentra el percentatge més elevat d'empreses que han registrat un augment de la inversió destinada a la millora de la capacitat dels treballadors, el 31%, seguit dels sectors del **comerç minorista** i de **la construcció**, amb prop del 24%. En la **indústria** aquest percentatge ha estat inferior, concretament del 19,1%.

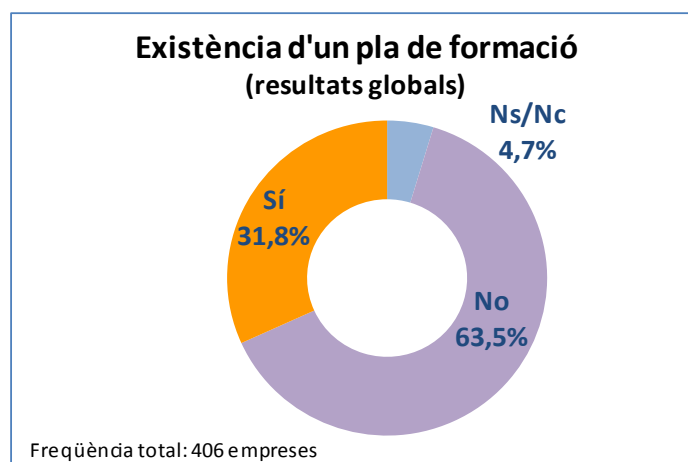
Freqüència total: 255 empreses

Per dimensió de l'empresa, les empreses més grans són les que han experimentat un creixement més generalitzat dels recursos destinats a la formació continuada, mentre que en el cas de les petites i mitjanes empreses la tendència majoritària ha estat el manteniment d'un grau d'inversió molt similar al de l'any 2017.

4. La seva empresa té un pla de formació?

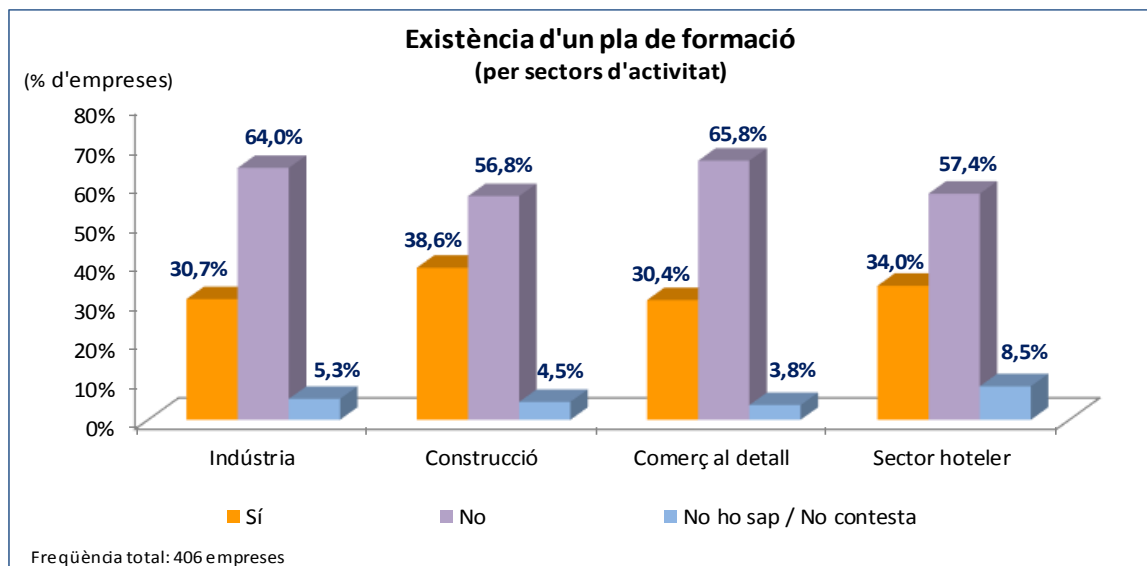
El pla de formació és un instrument de gestió que té per objectiu planificar i estructurar les accions formatives de l'empresa per donar resposta a les necessitats de formació detectades de manera vinculada a l'acompliment dels objectius empresarials estratègics. A més, el pla de formació és una eina essencial per a la motivació del personal i la seva millora contínua.

En termes globals, **tan sols prop d'un terç de les empreses consultades** considera la formació continuada com un factor estratègic de la seva política empresarial i **disposa d'un pla de formació** integrat en el si de l'empresa.

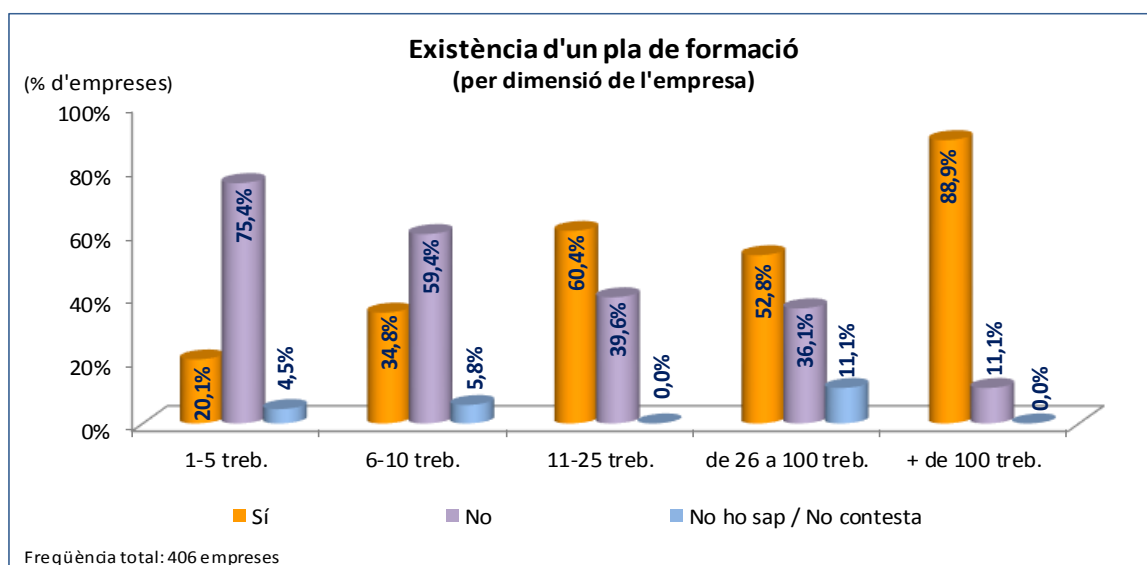
Per contra, el 63,5% de les empreses enquestades no disposen d'un pla de formació com a guia de planificació i d'execució de les seves activitats formatives.

Per sectors d'activitat, en la **construcció** la proporció d'empreses que tenen un pla de formació és lleugerament superior (el 39%) al de la resta de sectors. En la **indústria** i en el **comerç minorista**, en canvi, és on hi ha un percentatge menor d'empreses que disposen d'una planificació que els permeti desenvolupar accions formatives. Per la seva banda, en el **sector hotelier** aquest percentatge arriba al 34% del total.

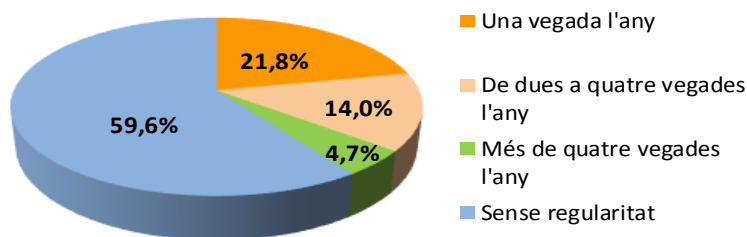

L'anàlisi detallada per dimensió de l'empresa mostra, com era d'esperar, que en les empreses més grans és on aquest instrument de gestió està més estès: el 60,2% de les empreses de més de 10 empleats disposa d'un pla de formació per als treballadors. Un percentatge que arriba al 89% si només es tenen en compte les de més de 100 treballadors.

En canvi, **entre les empreses més petites és on n'hi ha menys que disposen d'un pla de formació** (el 20,1% del total en el cas de les microempreses i el 34,8% en el cas de les empreses d'entre 6 i 10 ocupats).

5. Aproximadament cada quant de temps reben formació les persones treballadores/ocupades?

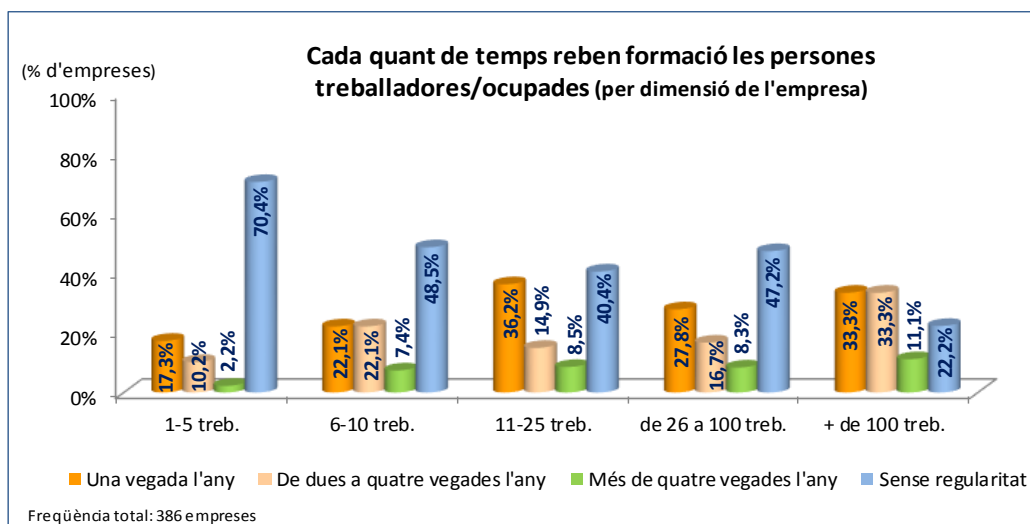

Freqüència total: 386 empreses

6 de cada 10 empreses no proporcionen formació als seus treballadors de forma periòdica, ho fan sense regularitat, o bé gairebé mai, i molt sovint només per adaptar-se i donar compliment als canvis normatius.

També destaca el fet que el 21,8% del total d'empreses formen els empleats almenys una vegada l'any i que el 14% de les empreses organitzen formacions de dues a quatre vegades l'any de mitjana. En canvi, només el 4,7% del total d'empreses proporcionen formació continuada més de quatre vegades l'any.

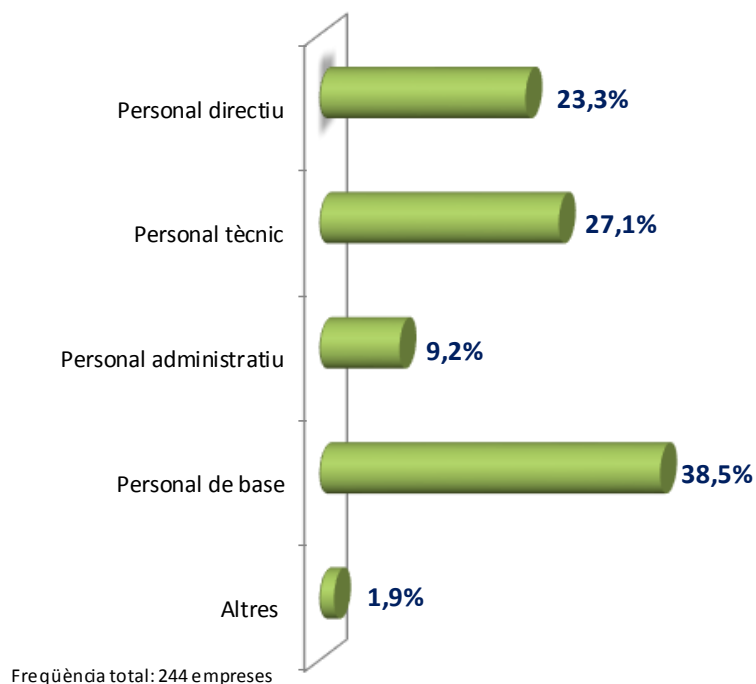
En coherència amb els resultats analitzats al punt 1, **si es té en compte la dimensió de l'empresa**, és remarcable el fet que **la formació continuada no és una pràctica habitual en les empreses petites**, que en general tenen més dificultats per organitzar-ne, ja que, a diferència d'empreses més grans, no tenen un departament específic de recursos humans, disposen de menys recursos econòmics o tenen treballadors amb menys flexibilitat horària, entre altres obstacles. Aquesta realitat queda reflectida en el fet que el 70,4% de les microempreses (fins a 5 treballadors) proporciona formació sense regularitat o no en facilita gairebé mai als treballadors, i només el 17,3% d'aquestes empreses ho fa de mitjana una vegada l'any.

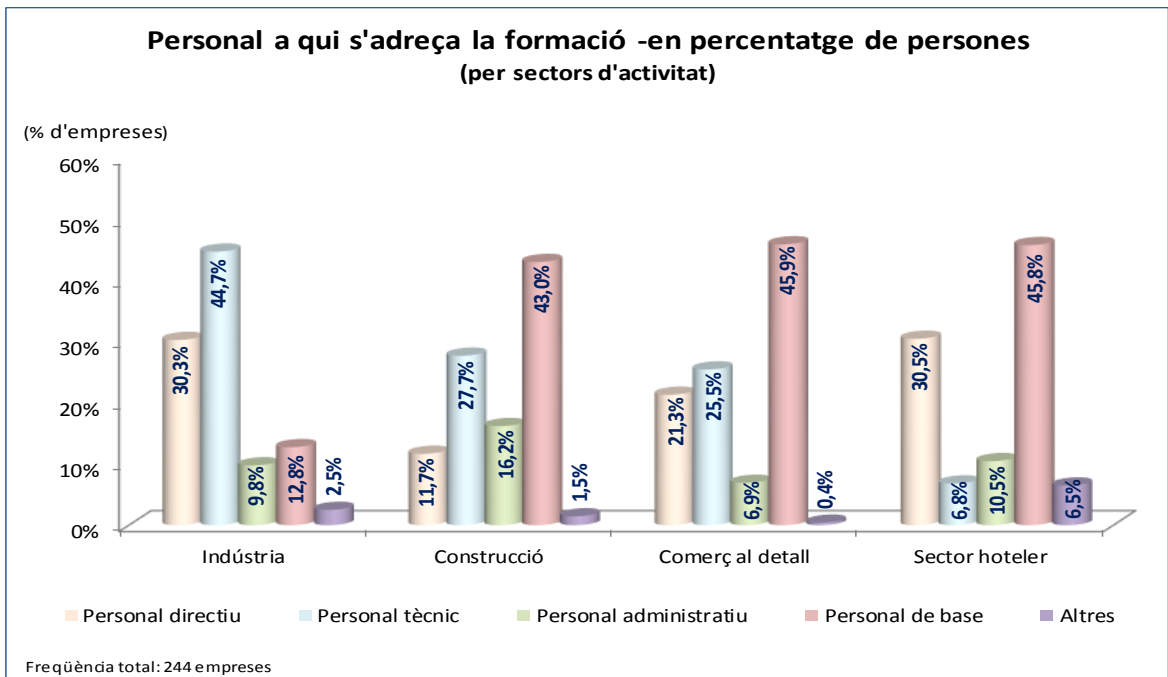
Per contra, a les empreses més grans (de més de 100 treballadors) és més habitual que la formació continuada s'integri en l'estratègia de l'empresa i del seu pla d'acció. Entre aquestes grans empreses n'hi ha molt poques que ofereixin formació sense regularitat (el 22,2% del total).

6. A qui s'adreça la formació, en percentatge de persones?

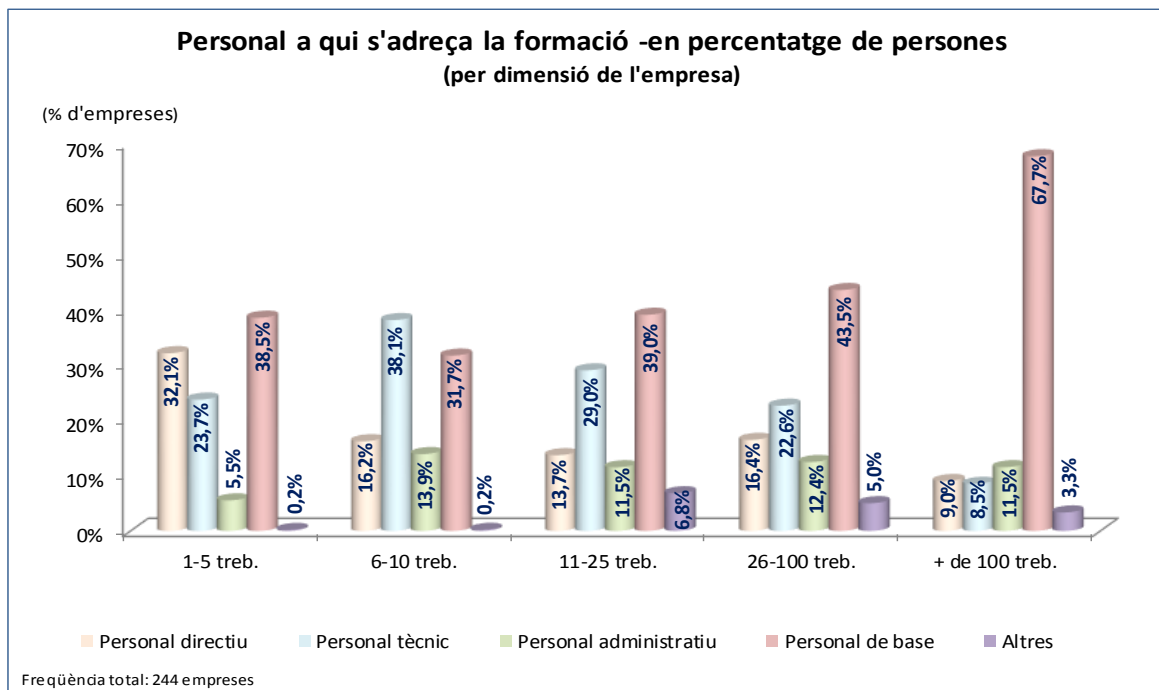

D'acord amb els resultats globals de l'enquesta, **la formació continuada a les empreses s'adreça principalment al personal de base** –el 38,5% del total de la formació, en percentatge de persones–, i en un percentatge més baix, **al personal tècnic** (el 27,1%). Finalment, **el personal directiu** rep el 23,3% del total de la formació impartida i **el personal administratiu** el 9,2% del total.

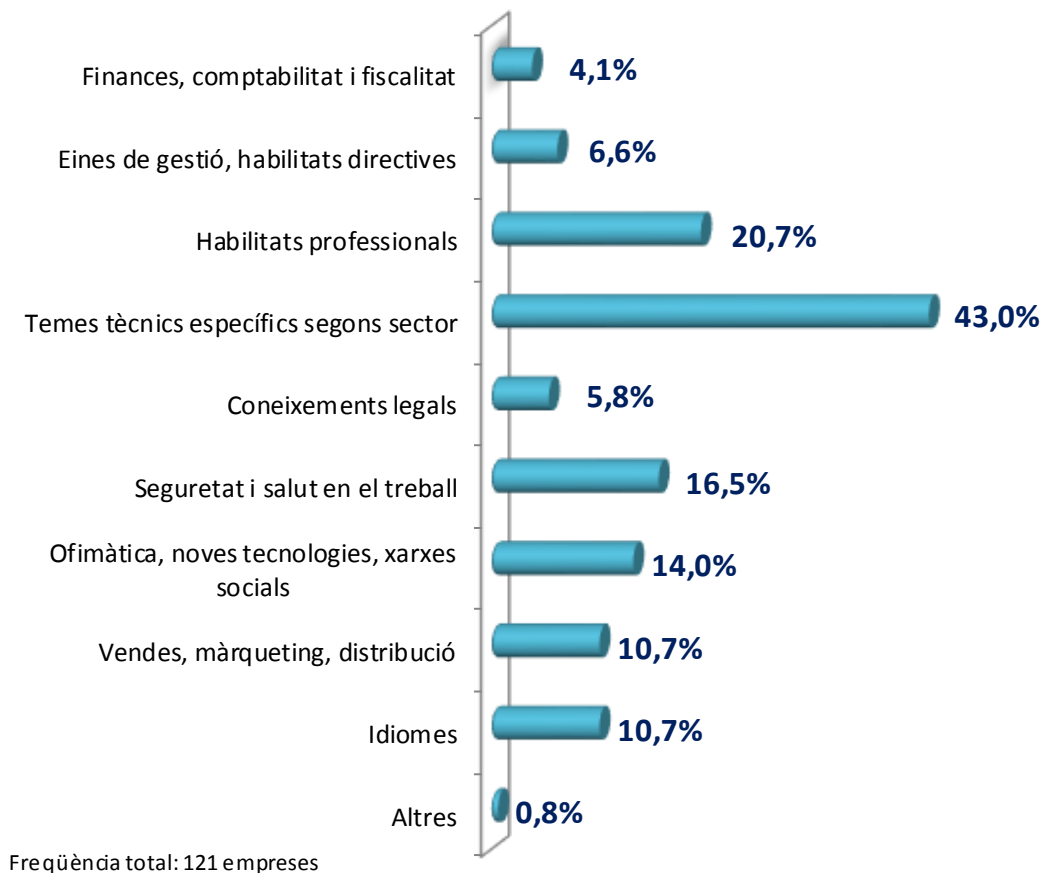
En la majoria de sectors les accions formatives s'adrecen sobretot als treballadors de base, excepte en l'activitat industrial, en què la formació s'enfoca principalment al desenvolupament de les habilitats tècniques dels treballadors.

Segons la dimensió de l'empresa, destaca, d'una banda, que les empreses més grans dediquen més esforços a la formació del personal de base (el 68% de la formació de les empreses de més de 100 treballadors té com a destinataris aquest tipus d'empleats), i d'altra banda, que en les empreses més petites és on comparativament pren més protagonisme la formació adreçada al personal directiu (que en concret és el receptor del 32,1% del total de la formació de les microempreses).

7. Quines són les necessitats de formació de la seva empresa?

El 43% de les empreses enquestades tenen principalment **necessitats formatives relacionades amb contingut específic i tècnic del seu sector d'activitat**.

En segon lloc, destaquen **les formacions vinculades a l'àrea d'habilitats professionals** (un contingut citat pel 20,7% de les empreses), sobretot les formacions per millorar la qualitat del servei i l'atenció als clients.

Les activitats formatives relacionades amb **la seguretat i salut en el treball** (16,5%), **l'ofimàtica, noves tecnologies i xarxes socials** (14%), **les vendes, màrqueting i distribució** (10,7%) i **els idiomes** (10,7%) també ocupen un lloc rellevant entre les necessitats formatives assenyalades per les empreses.

Els continguts amb menys demanda són **les eines de gestió i habilitats directives** (que han citat el 6,6% de les empreses), **les qüestions de tipus normatiu lligades al desenvolupament de la seva pròpia activitat** (que han citat el 5,8% de les empreses), i finalment **les accions formatives vinculades a les finances, comptabilitat i fiscalitat** (que han esmentat el 4,1% de les empreses).